

۲۴۳۰۳۶۸

||

به نام خدا

درباره ماهیت اطلاعات

(مباحثی پیرامون جنبه‌های نظری و عملی اطلاعات)

www.ketab.ir

اکبر قراخانی بهار

سرشناسه	: قراخانی بهار، اکبر، ۱۳۳۰-
عنوان و نام پدیدآور	: درباره ماهیت اطلاعات مباحثی پیرامون جنبه‌های نظری و عملی اطلاعات اکبر قراخانی بهار.
مشخصات نشر	: تهرانموسسه فرهنگی انتشاراتی اولین‌ها ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۷ص. مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۲۴۰۰۰۰۰ ریال ۷-۸۱-۸۰۴۲-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: ص.ع. به انگلیسی: About the Nature of Information.
یادداشت	: واژه‌نامه.
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۶۹ - ۱۷۳.
عنوان دیگر	: مباحثی پیرامون جنبه‌های نظری و عملی اطلاعات.
موضوع	: نظریه اطلاعات Information theory سازماندهی اطلاعات Information organization پایگاه‌های اطلاعاتی Databases تکنولوژی اطلاعات Information technology
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۳۹۹۳-۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیا

تهران. میدان انقلاب. بعداز منبری جاوید پلاک ۱۳۶۰ واحد ۱۵ همراه ۰۹۱۲۲۳۷۴۷۱۵-

عنوان: درباره ماهیت اطلاعات

نویسنده: اکبر قراخانی بهار

نشر و پخش: موسسه فرهنگی انتشاراتی اولین‌ها

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ: مجد

قیمت: ۲۴۰۰۰۰ تومان

شابک: ۷-۸۱-۸۰۴۲-۶۲۲-۸۹۷

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱: مقدمه‌ای بر اطلاعات

۸	مقدمه فصل
۲۲	هرم DIKS
۳۴	هرم FRFD
۳۹	اطلاعات در سیستم‌ها
۴۴	اطلاعات، ماده و انرژی
۵۳	ماهیت افزایشی آگاهی
۵۶	اطلاعات در عصر اطلاعات
۵۹	نظریه بنیادی
۶۵	اطلاعات از دید نظریه بنیادی

۲: اندازه‌گیری اطلاعات

۷۱	مقدمه فصل
۷۷	بلوک ساختمانی اطلاعات
۸۱	مبانی اندازه‌گیری اطلاعات
۷۳	یک مدل پایه
۹۸	رویکرد بازگشتی و تکراری
۱۰۱	جدول تصمیم‌گیری
۱۰۲	مقدار و معنی اطلاعات

۳: جنبه‌های نظری اطلاعات

۱۰۹	مقدمه فصل
۱۱۲	مرور کلی نظرات کلود شانون و نوربرت وینر در مورد اطلاعات
۱۱۹	مفهوم کلی انتروپی

۱۲۴		انتروپی و ماده
۱۲۶		انتروپی و انرژی
۱۲۹		انتروپی و اطلاعات
۱۳۱		انتروپی در سیستم‌ها
۱۳۶		اطلاعات، نظم و بی‌نظمی
۱۳۹		اطلاعات، قاعده و بی‌قاعدگی
۱۴۱		اطلاعات، اطمینان و نااطمینانی
۱۴۳		ابعاد فلسفی اطلاعات
۱۴۶		اطلاعات و نظریه تکامل
۱۵۰		پایان سخن
۱۵۴		واژه‌نامه فارسی - انگلیسی
۱۶۱		واژه‌نامه انگلیسی - فارسی
۱۶۹		فهرست مراجع

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

گفته می‌شود که ما در «عصر اطلاعات» زندگی می‌کنیم. امروزه، تکنولوژی اطلاعات آنچه را که چند دهه پیش رویایی بیش نبود، برایمان محقق کرده است. روزی پاییزی در نیمه دوم دهه ۱۳۴۰ (۱۹۶۰ میلادی) را به خاطر می‌آورم که فیلم علمی - تخیلی معروف A: ۲۰۰۱ Stanley Kubrick به نویسندگی Arthur C. Clarke و کارگردانی Stanley Kubrick را که در ایران به نام «راز کیهان» نمایش داده شد، به طریقه «سینه‌راما» (پرده عریض قوسی) در سینما آتلانتیک (آفریقا) در تهران دیدم. این فیلم از نظر تکنولوژی اطلاعات و هوش مصنوعی، دارای صحنه‌هایی بود که امروزه در عمل ممکن شده‌اند.

نوربرت وینر (Norbert Wiener) ریاضی‌دان آمریکایی و بنیان‌گذار علم «سیبرنتیک» (cybernetic)، گفته است که "اطلاعات، اطلاعات است و نه ماده یا انرژی!" این گفته و برخی شواهد دیگر حکایت آن دارد که اطلاعات به منزله منبع اساسی، پایه و بنیادی «دوران ساز» سوم (نظیر ماده و انرژی) است و دوران معاصر، «دوران سیطره اطلاعات» است. بدین معنی که بر اساس آنچه تاریخ‌شناسان به ما می‌گویند، بشر در گذشته دوره‌های مبتنی بر ماده (نظیر عصر حجر) و مبتنی بر انرژی (نظیر عصر یخبندان) سپری کرده و اکنون در حال سپری کردن دوره مبتنی بر اطلاعات (نظیر عصر ارتباطات) است.

در زبان فارسی، در مورد اطلاعات، ماهیت یا مفهوم آن، برای دانشجویان دانشگاه‌ها و یا افرادی که علاقمند به دانستن بیشتر در این باره هستند، کتاب‌های کمی وجود دارد و در صورت وجود نیز بیشتر از ابعاد رسانه‌ای به آن پرداخته شده است. در این کتاب سعی شده است تا مفهوم اطلاعات از جنبه‌های بنیادی نظری و عملی و نقش آن در زندگی روزمره توضیح داده شود. هدف این بوده که متن کتاب تا حد ممکن از جنبه‌های نظری صرف به دور و در عین حال دقیق و روشن باشد، طوری که خواننده کتاب بعد از پایان مطالعه آن به درک مشخصی در مورد اطلاعات، مفهوم و نقش آن در زندگی امروز دست یابد.